

Posebno pozornost zaslužijo strogi kazni, ki jih določa uredba. Vsa dejanja in vse opustitve, ki merijo posredno ali neposredno na to, da bi se banovinske davščine prikrajšale ali da bi s banovinskim davščinam zavezani predmeti odtegnili plačilo davščine, se kaznujejo z najmanj dvakratnim zneskom davščine, ki se je prikrajšala, ali pa z zaporom do 30 dni. Denarna kazen ne sme presegati 5000 Din. Poleg kazni se naloži plačilo redne davščine. Vsa ostala dejanja in vse ostale opustitve, zlasti prekršitve kontrolnih določil in prijavne dolžnosti, se kaznujejo v denarju do 1000 Din. Kazni izrekajo občinska upravna oblastva I. stopnje in je zoper razsodbe dopustna pritožba na bansko upravo v 15 dneh po vročitvi.

*

Banovinski proračun in slovensko zadružništvo. Banovinski proračun za leto 1930/31 ima sledeče postavke za zadružništvo: za podpore mlekarskim zadrugam Din 300.000.—, živinorejskim in pašniškim Din 100.000.—, vinarskim in kletarskim Din 150.000.—, raznim zadrugam za nabavo strojev, gnojil itd. Din 100.000.—, za Zadružno šolo Din 150.000.—, za zadružno propagando, tisk, tečaje in asanacijo zadrug Din 200.000.—. Skupaj je torej za kmetijsko zadružništvo določenih 1 milijon Din. Lansko leto sta imela ljubljanski in mariborski oblastni proračun določenih skupaj za zadružništvo 760.000 Din. Za zadružništvo bodo nadalje prišle v poštev postavke kot podpore za nabavo, vzrejo in vzdrževanje plemenske živine, podpore za nabavo kmetijskih strojev itd.

Statistika jugoslovanskega zadružništva. Iz statističnega letopisa Glavne zadružne zveze v Beogradu posnema mo, da je v Zvezi včlanjenih 20 zadružnih zvez s 4308 zadrugami. Od teh zadrug je 2476 kreditnih in sicer 2332 z neomejeno zavezo, 144 pa z omejeno zavezo, 979 zadrug je nabavnih in prodajnih, 105 mlekarskih in 323 agrarnih zajednic, ostanek se razdeli na razne

druge zadruge. Zanimivi so podatki glede obrestne mere pri kreditnih zadrugah. Najnižjo obrestno mero ima seveda Slovenija, najvišjo pa Bosna, kjer naša obrestna mera za posojila pri zadrugah 14 do 20 odstotkov, obrestna mera za hranilne vloge pa 10 do 12 odstotkov.

Kmetijska razstava v Kölnu. V času od 27. maja do 1. junija tega leta se bo vršila v Kölnu na Nemškem pokretna kmetijska razstava (Landwirt. Wanderausstellung) na prostoru od 40 ha površine. Razstava bo zelo bogato opremljena in bo nudila obiskovalcem v vseh kmetijskih panogah mnogo zanimivega. Pokazala jim bo tako rekoč vse, kar se je v napredni Nemčiji na kmetijskem polju doslej doseglo. Razstavljenih bo okrog 3000 glav najboljših plemenske živine vseh vrst, 8 do 9 tisoč komadov različnega kmetijskega orodja, strojev in instrumentov ter v veliki množini vsi mogoči kmetijski proizvodi najboljše kakovosti na prostoru od 15.000 m² površine. Ta razstava je posebno važna ne samo za tiste kmetovalce, ki si žele nabaviti najmodernejših kmetijskih strojev, plemenske živine itd., ampak tudi za tiste kmet. strokovnjake in praktične kmetovalce, ki se zanimajo za najnovejše iznajdbe in pridobitve v prid umnega kmetijstva. Z ozirom na to priporočamo to zanimivo razstavo, da jo obiše čim več naših kmetovalcev in kmet. strokovnjakov. Podrobnejša pismena pojasnila glede razporeda razstave daje ministrstvo za kmetijstvo, oddelek IV. v Beogradu.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Okrajni cestni odbor v Št. Lenartu razpisuje za dan 5. maja tega leta ustno licitacijo za vožnjo, eventualno tudi dobavo gramoza in tolčenca, za vse naše banske ceste I. in II. reda ter občinske I. reda. Začetek točno ob 9. uri dopoldne. Interesenti se torej prav v velikem številu vabijo.

Sv. Križ pri Rogoški Slatini. Dne 27. tega meseca se je zaključil gospodinjski tečaj. Trajal je od dne 10. novembra lanskega leta. Praktičen in teoretičen pouk so gojenke (tačajnice) imele trikrat na teden po tri ure. Do tega tečaja so največ pripomogli bivši č. g. kaplan Loj-

ze Drvodol in č. g. kaplan L. Sunčič. Tečaj je vodila g. Ivanka Podreka, učiteljica pri Sv. Križu. Tečajnice je ostalo stanovitnih devet. Ob zaključku tečaja gori omenjenega dne je bila v društveni dvorani pri Sv. Križu gospodinjstva razstava. Ljudje so hodili ogledovat razstavo s prav velikim zanimanjem. Na razstavi je bilo opaziti vsake vrste raznih gospodinjstev izdelkov in to vse samo lastnoročno delo tečajnic. Popoldne istega dne so se vršili razni razstavi primerni govori. Tečajnice so praktično pokazale občinstvu, kako sprtno znajo oskiniti kolovrate. Položile so tudi gospodinjstvi izpit. Pripomnimo, da bi bilo vobče koristno, da bi se taki tečaji ustanavljali v zimskem času, kolikor mogoče po vseh naših župnijah. S tem bi se doseglo zelo veliko pri gospodinjstvu!

NAŠA DRUŠTVA

Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru vabi občinstvo na proslavo 25 letnice mašništva preč. gosp. P. Pavla na dan 4. majnika tega leta. Gosp. P. Pavel daruje ta dan sam sveto mašo ob 7. uri zjutraj, pri kateri prisostvujejo vsa prosvetna društva frančiškanske župnije. Člani teh društev se zbirajo pol ure pred sveto mašo na hodniku frančiškanskega samostana na kor, korakajo z zastavami v cerkev. Vsakega člana veže dolžnost, da se te proslave udeleži. Po končani sveti maši je darovanje. Ob pol petih nočna akademija s pestrim sporedom. Igra se tudi »Revček Andrejček« v petih dejanjih. Odbor.

Maribor. Dih ljubomile pomladi je zavlel čez hribe in poljane, ko se nam je približal cvetoči majnik, posvečen Njej, ki je varuhinja nas trpečih, zemeljskih otrok. To uvideva tudi Poselska zveza, ko pokloni majniški kraljici cvetlični šopek neomajne zvestobe v krasnem igrokazu »V Marijinem varstvu«. — Častilci Marijini, prijatelji žuljavih rok in trpečih src prijazno vabljeni ob pol petih popoldne dne 4. maja v Zadružno gospodarsko banko.

Št. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo »Skala« vabi vse prijatelje dobrega čtiva, da se pridno poslužujejo društvene knjižnice. — Zadnje čase je društvo nabavilo precej novih knjig. Na razpolago so tudi razni časopisi. — Siromašni člani dobe iste brezplačno.

Gornja Sv. Kungota. (4. maja ponovitev igre.) Velikonočni pondeljek se je uprizorila v Gor-

„Po divjem Kurdistanu“

bodo imeli naslov nadaljni

4 zvezki

Karl May-ovih spisov.

Prvi od teh je že izšel v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Stane Din 13.

rojena Schönau, druga soproga grofa Ivana Erazma Tatenbaha. Ob njeni strani je stal Anton, bodoči nositelj Tatenbahovega rodu. Nedaleč od obeh je držal sluga osedlanega konja za uzdo.

Deček vpraša mater, ali se kmalu ne vrne oče z lova v gorah.

»Kmalu, moj sin,« odvrne gospa nežno, »obljubil je, da pride še pred solničnim zahodom, da nas spremi domov.«

»Toda glej, mamica,« reče deček ter se rahlo privije h gospej, »solnce stoji že čisto blizu gora in očeta še ni.«

»Bodi mirno, moje dete,« odvrne grofica, »gotovo je našel večjo lovsko družbo, s katero se zabava; kmalu nam pride naproti pa kaki stranski poti. Medtem pa, dragi Anton, porabiva priliko, da se kratkočasiva s koristnimi pogovori; povej, dragec, koliko si že napredoval v veronauku ter v naravoslovju?«

»Daleč sem že, ljuba mamica,« odvrne deček, »glej, morem ti povedati o vsaki stvari, kam spada.«

»Tedaj pa povej, ti mladi učenjak,« reče grofica smehljaje se, »kam spada to sladko jabolko,

ki ga imam v jerbaščku. Če mi pravilno odgovoriš, ga lahko takoj zaužiješ.«

»O, jabolko spada med rastline,« odvrne deček in stegne roko po sadu.

»Prav,« reče grofica ter mu izroči jabolko, »a glej tukaj srebrn groš na moji roki, povej hitro, kam spada to? Če to uganeš, naj bo tudi ta novc tvoj in ga daj k drugim prihrankom.«

Tedaj pa poskoči deček od veselja, tleskne z nežnimi rokami ter vzklikne:

»Mamica, mamica, groš je že moj, on spada med rudnine.«

»Zadel si,« reče grofica vsa vesela in stisne fantku svetel novc, »sedaj pa ljubi Tonček, pazi in povej, kam pa spadam jaz. Če mi na to pravilno odgovoriš, dobiš jutri lepo knjigo s podobami velikih mest ter drugih krajev, ki sem jo prinesla zadnjič z Dunaja.«

Takoj se pojavi sladek otroški smehljaj na rožnatih ustnicah zalega dečka. Prime obe roki matere, jih položi okoli svojega tilnika ter nasmilni kodrasto glavico na prsa, v katerih je bilo zanj najblažje srce, potem pa dvigne lepe modre oči k ljubljeni materi ter reče:

»Ti, draga mamica, ti pa spadaš v nebesa.«

nji Sv. Kungoti zgodovinska igra »Žrtev spovedne molčečnosti« v petih dejanjih. Ljudstvo je dvorano popolnoma napolnilo ter z napeto pozornostjo sledilo ginljivi v srce segajoči igri. Ker je veliko ljudi, ki še te igre niso videli, se na splošno željo ista ponovi dne 4. maja ob treh popoldne v Prosvetnem domu. Domačini in sosede, pridite; kaj takega še na našem odru niste videli. Naj se nikdo ne boji slabega vremena, ker za tako igro je vredno žrtvovati podplate. Torej na veselo svidenje dne 4. maja v Gornji Sv. Kungoti v Prosvetnem domu!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Izobraževalno društvo pri Sv. Rupertu priredi v nedeljo, dne 4. maja veseloigro »Maks v škripcih« v prostorih nove šole. Začetek ob treh popoldan. — Vsled učiteljskih počinic se igra ni mogla vršiti na belo nedeljo. Igra je lepa, torej vai iskreno vabljeni! Odbor.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naše domače izobraževalno društvo priredi dne 4. maja — na prvo majniško nedeljo — na splošno željo igro »Miklova Zala«. Turke in naše ljube Korose iz davnih dni turških vpadov v naše kraje bomo takrat videli na našem odru. — Šaljivi srečolovi! — Nastopita tudi domači pevski in tamburaški zbor. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo in vabimo s tem vse domačine in sosede. Začetek ob 15. uri. — Odbor.

Gornja Radgona. Kapelsko bralno društva je na velikonočni pondeljek z jako dobrim uspehom uprizorilo v Radencih igro: »Zmaga ljubezni«. Ker je igra vsestransko zadovoljila gledalce in je zelo poučljiva za sedanjí čas, se bo na splošno željo ponovila dne 4. maja tega leta po večernicah in sicer v posojilniških prostorih v Gornji Radgoni. Za obilno udeležbo se priporoča odbor kapelskega bralnega društva.

Ljutomer. Mariborski ljudski oder je pri nas gostoval na velikonočni pondeljek. Vprizoril je miraki »Trosila bom rože« z velikim uspehom. Redkokdaj ima človek priliko videti kaj takega. Na naših podeželskih odrh se slične stvari ne vprizarjajo, ker pač imamo zelo redke igralce, ki bi bili kos takim vlogam. Splošno, lahko rečemo, se naši igralci lažje vživijo v igre, ki so vzete iz kmetškega življenja. In to ni čudno, saj so sami vzrastli iz kmetških družin in zato še najbolj zadenejo kmečke značaje. Zato smo prav iz srca hvaležni ljudskemu odru, da se je potrudil na dolgo pot in nas razveselil s tako leno varizoritvijo. Naši igralci pa so tudi imeli priliko se nekaj naučiti.

Velika Nedelja. Dramatični odsek katoliškega bralnega društva »Mira« priredi v nedeljo, dne 4. maja popoldne ob treh v svoji društveni

dvorani lepo, zanimivo in podučljivo igro »Živa pokopana«. Vsi prijatelji lepih iger, pridite v nedeljo v našo dvorano v prav obilnem številu! Odbor.

Sv. Vid pri Ptujju. Naše prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 4. maja popoldne ob treh protestno zborovanje zoper preganjanje krščanstva v Rusiji. Na programu je predavanje s skioptičnimi slikami. Vstop prost, dobrovoljni prispevki so za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Pričakujemo obilne udeležbe.

St. Janž pri Velcaju. Velikonočni pondeljek dne 21. aprila je Marijina družba v svrhu prispevkov za duhovno vajo, misijonski kongres v Ljubljani in v podporo sirotam priredila igro »Sv. Cita« v ponk otrokom in poslom. Sporod je bil zamišljen kot skromna domača prireditev, a prišlo je toliko sosedov, da nam je bilo žal, ker nismo mogli nuditi kaj boljšega. Prišel je k nam celo moški pevski zbor iz Dobrne ki je s svojim krasnim petjem prireditev povečal in povzdignil. Sodeloval je tudi domači mešani pevski zbor in šestilanski tamburaški zbor, ki jo pod vodstvom g. Rudolfa Štrava prvič hvalevredno nastopil z dvema komadoma. Dobrske dobro izšolane pevce želimo še večkrat slišati pri nas, prvi nastop tamburašev pa nas napolnjuje z uravičeno nado, da bodo s pridnostjo in vztrajnostjo čvrsto napredovali. Sedaj pa pripravljamo večjo ljudsko igro »Revček Andrejček«, in so vloge že v dobrih rokah, tako da bodo tudi razvajeni gledalci lahko prišli na svoj račun.

Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 4. maja tega leta po večernicah se vrši v dvorani Katoliškega doma po Katoliškem prosvetnem društvu »Ruski dan«, proti preganjanju kristjanov. Predavanje s skioptičnimi slikami po gospodu profesorju iz Maribora.

DOPISI

Ojstrica nad Dravogradom. Po naši Ojstrici in sosednem Dravogradu krožijo razne nejasne govornice o nameravani blagoslovitvi takozvanih Treh križev. Da bi naši domačini, kakor tudi dobri nam sosedi bili v tem na jasnem, se čutim dolžnega, podati v tej zadevi sledeče pojasnilo: Trije križi na Poltnikovi ravni so poljsko znamenje, ki stoji ob cesti iz Dravograda na Košenjak, približno na pol poti v župniji Ojstrica. Slovesna blagoslovitev novih Treh križev, ki jih je oskrbel sedanji lastnik Poltnikove ravne, g. Rajko Grögl, s sv. mašo pod milim nebom bi se vršila dne 4. ma-

ja tega leta ali eno prihodnjih nedelj, ako to zadevo preč. Lav. kn. šk. ordinariat v Mariboru spozna za dovolj važno, da dovolj sveto mašo pod milim nebom. V tem slučaju bi se kratkoma nedeljska služba božja prenesla iz farne cerkve k pol ure oddaljenim Treh križem in bi se izvršilo to po domačem duhovniku, po domačih cerkvenih uslužbencih čisto mirno in spodobno v čast božjo in v spodbudo domačega ljudstva, seveda voljno, ta dan namesto v farni cerkvi pri Treh križih opraviti svojo nedeljsko pobožnost. Nikakor pa ta prireditev, vsaj v kolikor je to cerkvena zadeva, ni zamišljena v kako propagando ene ali druge stranke, enega ali drugega poyškega društva ali kaj sličnega. — Župnijski urad Ojstrica, dne 26. aprila 1930. Rudolf Kociper, župnijski upravitelj.

Vuzenica. Drugo nedeljo po Veliki noči, dne 4. maja bo na Kumu pri Vuzenici prvič romarski shod. Bodo tam tri svete maše — od Gorce naprej: ob desetih pridiga in slovesna sveta maša. Tudi bo od 8. ure dana prilika opraviti sveto spoved. Častilci Matere božje, pridite!

Sv. Anton na Pohorju. Tretjo nedeljo po Veliki noči, na praznik Varstva sv. Jožefa, to je 11. maja, je tukaj veliki shod. Ob tej priliki bo g. pomožni škof posvetil dva nova od zvonolivarne »Zvonoglas« v Mariboru vilita zvonova in blagoslovil 18 prenovljenih slik sv. Antona in njegovih čudežev. Ob pol šestih zjutraj tiha sveta maša, ob šestih pridiga in slovesna sveta maša, ob osmih slovesni shod, povelitev zvonov, blagoslovitev slik, pridiga, slovesna sveta maša za vse dobratnike zvonov, darovanje okoli oltarja za zvonove in nato večernice. Častilci sv. Antona Padovanskega — velikega čudodelnika — od blizu in daleč iskreno vabljeni na to redko slovesnost! Prodajale se bodo tudi razglednice novih dveh zvonov v trajen spomin vsem darovalcem.

Kamnica pri Mariboru. Dne 24. aprila je zatisnil za vedno oči po dolgi in mučni bolezni v visoki starosti 80 let posestnik Jožef Lednik. Blagoslovoval je bil dolgoletni cerkveni ključar, občinski odbornik in sploh ena prvih osebnosti v kamniški župniji. Bil je dolgoleten naročnik Slovenskega Gospodarja. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi na belo nedeljo. Dobremu, obče spoštovanemu ter čistlanemu slovenskemu možu oštani ohranjen med vsemi, ki so ga poznali, časten in hvaležen spomin!

Sv. Jurij ob Pesnici. Na veliki petek popoldne smo položili v grob najstarejšega, tukaj rojenega farana, Jožefa Skriner, po domače

Velika svetla solza veselja in poljub na usta ljubemu dečku je bil odgovor na ganljivo otroško pripovedovanje. Spregovoriti srečna mati v tem trenutku ni mogla, a srčno je objela svojega pastorka, ter hvaležno pogledala k nebu; ta pogled je povedal več kakor mnogo besedi.

»Otrok,« reče vsa ginjena grofica, »jaz še ne spadam v nebesa, tega še nisem vredna. Tvoja prva mamica že prebiva v nebesih ter gotovo gleda na sinčka, ki dela drugi mamici toliko veselja. Stopiva, dragi Tonček,« pripomni grofica, »k cerkvi in moliva za tvojo rajno mamico.«

»Pa tudi za tebe, mamica,« poseže deček vmes ter se privije k njej, »da jaz imam mater, ki prosi za nas tam v nebesih, prav rad, a tebe imam še rajši.«

»V tem nimaš prav, moj dečko,« odvrne grofica, rahlo karajoč, »grofica Judita Forgaes je bila tvoja prava mati, jaz sem le tvoja druga mati.«

»Pa na ljubezni in zvestobi ravno tako bogata, kakor prva mati,« poseže vmes drug glas. Grofica se obrne ter se prijazno nasmehlja; nenadni prislušalec njenega pogovora z dečkom je stal za njima, njen soprog Erazem Tatenbah.

V oddaljenosti je stopal njegov sluga Bolta-

žar Ribl z lovskim plenom.

»Dobro došel, moj Ivan,« vzklikne grofica ter poda možu svojega srca belo roko, »dolgo ste pustili na se čakati, moj soprog,« pripomni, mali Anton pa je rahlo poljubil svojemu očetu roko.

»Oprostite, ljuba Ana,« prosi grof, »mi smo napravili daljši lov in smo pri tem zašli, zdaj pa hočemo v grad.«

Nato se obrne k svojemu sinčku ter reče: »Fantek, ali nimaš za očeta poljubčka, kakor si ga ravnokar dal svoji materi?«

Mali Anton zarudi ter se stegne, da poljubi očeta.

»Glejte, ljuba Ana,« reče ta smehljaje se, »dosegli ste s svojim ravnanjem, da vas moj sin v svojem srcu bolj čisla kot lastnega očeta in svojo mater, katero je komaj poznal, ko se je morala ločiti od njega.«

»Ivan,« odvrne grofica z rahlim očitkom, »če ne najdete velike ljubezni, katero iščete v srcu svojega otroka, je to pripisovati tej okolnosti, da ste prepogosto od doma.«

Grof spočetka nič ne reče na te besede, marveč vsede poleg grofice v travo.

»Nikakor ni prav,« reče ter prijazno pogladi njeno roko, »da vsakokrat, kadar sem pri vas,

Ste naročili na hišni

 »NEDELJA«?
 Izhaja vsak teden? pri naključni nakupnici evangelij in razlage ter druge podučne vsebine, razen tega pa tudi lepo povest »Otroci naše ljube Gospe« in mišne zgodbice za deca. Stane mesečno je 2.— Din (leto 21.— Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov:
 UPRAVA NEDELJE, MARIBOR, SLOVENSKOV TRG 20.